

Istraživanje o zadovoljstvu **učenika** i roditelja eTwinning projektom „**Čakavica** u srcu“

Ljepotu i bogatstvo zavičajne riječi prenijeti na sadašnje generacije učenika nije ni malo lagan zadatak za učitelje. Učiteljicama Jagodi Čopac i Sandri Podrug to je uspjelo zahvaljujući cjelogodišnjem eTwinning projektu „Čakavica u srcu“ čije su autorice. Učenici su na zabavan način, uz pomoć suvremene tehnologije i digitalnih alata, usvajali zavičajne riječi i uspješno ih primjenjivali u stvaralačkom izražavanju. Natječaji koji promoviraju čakavski govor bili su za njih pravi izazov pa su literarni radovi i dramski izričaji nagrađeni i pohvaljeni od strane stručnog povjerenstva. Ovakav oblik rada, koji je spoj tradicijske kulture i suvremene nastave, obećava da će zavičajni govor živjeti i ubuduće.

Novi predmetni kurikulum Hrvatskoga jezika daje veliku važnost zavičajnosti u nastavi. Vođene navedenim, autorice eTwinning projekta „Čakavica u srcu“, željele su oživjeti stare gotovo zaboravljene čakavske riječi suvremenim pristupom u nastavi. Nakon provedenih brojnih aktivnosti i obilježavanjem značajnih dana kroz godinu, učiteljice su provele istraživanje među svojim učenicima i roditeljima. Tako je anketirano 20 učenika 3.a razreda iz OŠ Split 3 i 19 njihovih roditelja te po 15 učenika 4.a i 4.c razreda OŠ Trstenik i 34 njihova roditelja.

Ovim istraživanjem željelo se ispitati koliko su učenici i roditelji zadovoljni sudjelovanjem u eTwinning projektu „Čakavica u srcu“, napretkom učenika u usvajanju zavičajnih riječi i korištenju istih u svakodnevnom govoru kod kuće, zanimanje roditelja za čakavske aktivnosti koje su se provodile tijekom projekta, mišljenja roditelja na koje se sve načine može očuvati čakavica te želja učenika za nastavkom sudjelovanja u projektu iduće školske godine.

Ključne riječi: eTwinning projekt, zavičajnost u nastavi, čakavština, istraživanje, rezultati istraživanja

Cilj istraživanja

- Istražiti koliko su učenici i roditelji zadovoljni usvajanjem zavičajnoga govora (čakavštine) kroz cjelogodišnji eTwinning projekt „Čakavica u srcu“.

Hipoteze (pretpostavke)

- učenici i roditelji zadovoljni su cjelogodišnjim eTwinning projektom „Čakavica u srcu“
- učenici su tijekom projekta usvojili puno zavičajnih riječi
- učenici žele sudjelovati u istom projektu i iduće školske godine

Ispitanici i metode istraživanja

Ispitanici

- učenici 3.a OŠ Split 3, 4.a i 4.c OŠ Trstenik
- roditelji učenika 3.a OŠ Split 3, 4.a i 4.c OŠ Trstenik

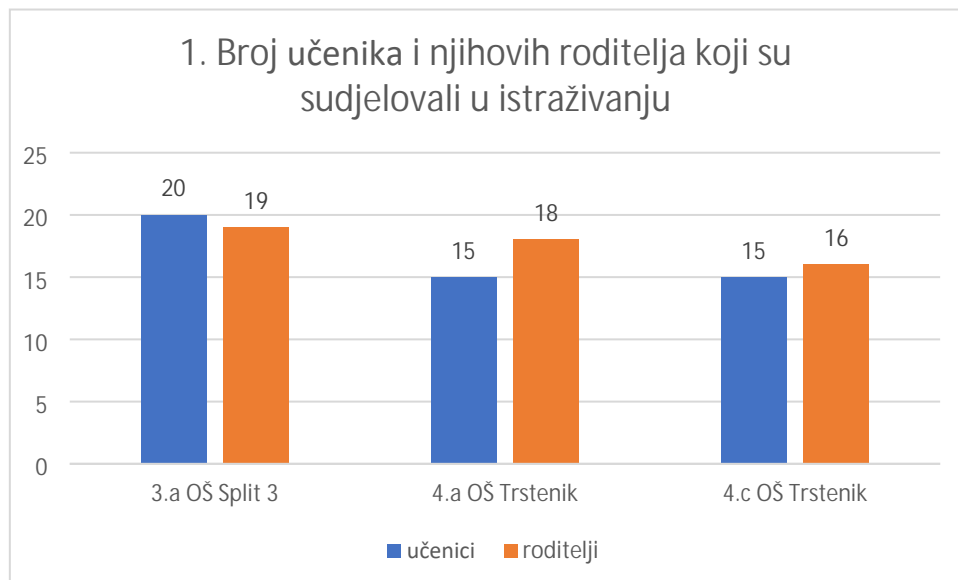
Metode istraživanja

U istraživanju je korišten online upitnik i to po 10 pitanja za učenike i njihove roditelje izrađen alatom Google Forms. Neka pitanja se preklapaju radi usporedbe. Upitnik se sastoji od pitanja višestrukog odgovora i pitanja otvorenog tipa. Ponuđena pitanja usmjerena su na zadovoljstvo učenika u usvajanju zavičajnih riječi (čakavštine) putem cjelogodišnjeg eTwinning projekta „Čakavica u srcu“.

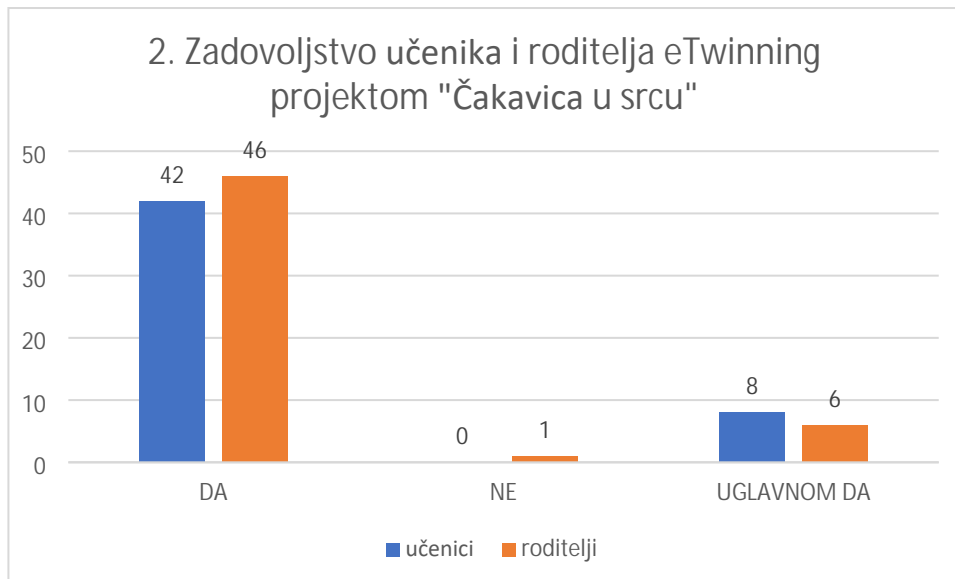
Rezultati

Ispitivanje je provedeno pred kraj šk. god. 2021./22. na uzorku od 50 učenika 3.a OŠ Split 3, 4.a i 4.c OŠ Trstenik te 53 roditelja učenika navedenih razreda.

Ukupan broj svih učenika i njihovih roditelja koji su sudjelovali u istraživanju prikazan je grafikonom.

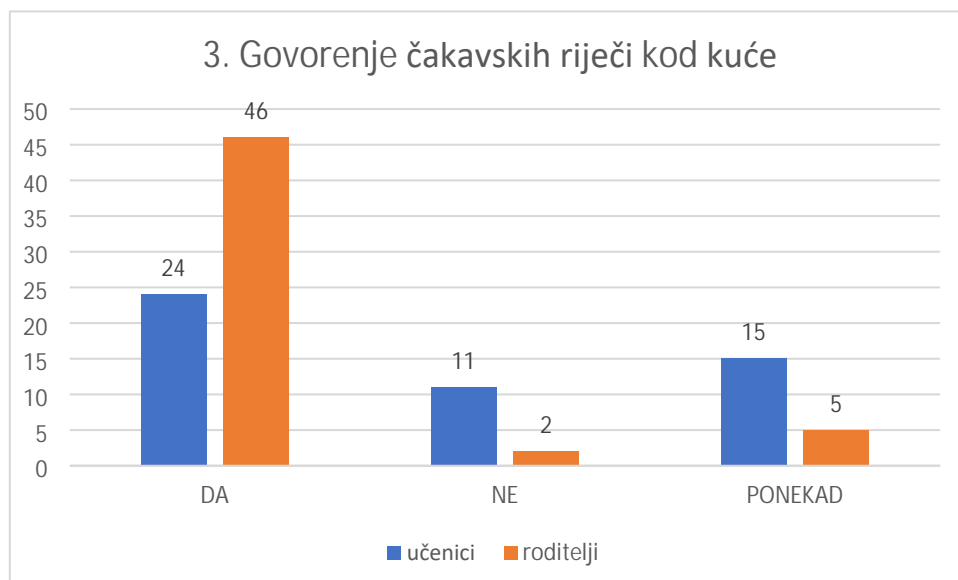


Slika 1. Prikaz broja učenika i njihovih roditelja koji su sudjelovali u istraživanju



Slika 2. Prikaz zadovoljstva učenika i roditelja eTwinning projektom „Čakavica u srcu“

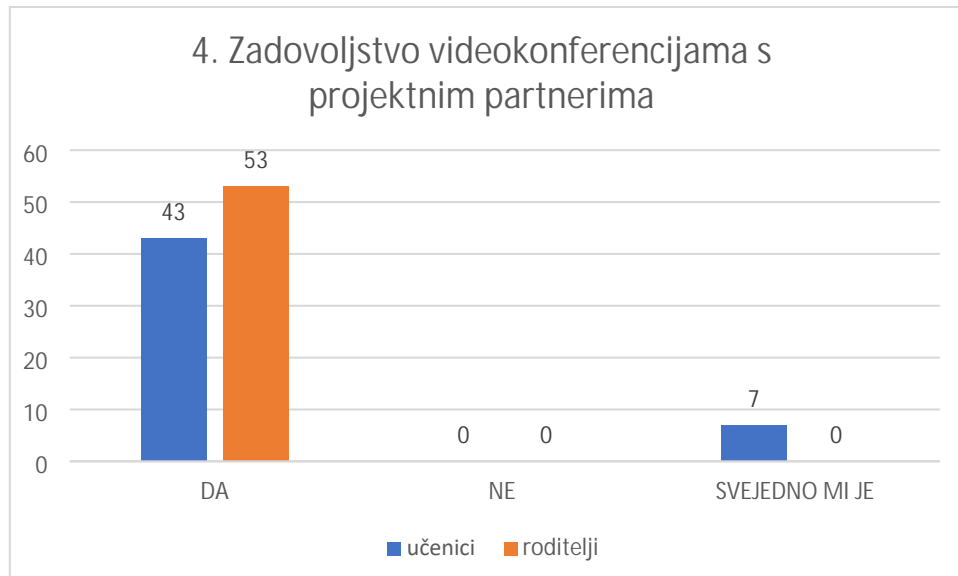
Učenici trećeg i četvrtih razreda 100% su izrazili svoje zadovoljstvo eTwinning projektom „Čakavica u srcu“, dok su njihovi roditelji iskazali zadovoljstvo 98% što govori da su obje strane izrazito zadovoljne sudjelovanjem u projektu i realizacijom brojnih provedenih aktivnosti kroz koje su na suvremeni način učili zavičajni govor (čakavštinu).



Slika 3. Prikaz učestalosti govorenja čakavskih riječi kod kuće

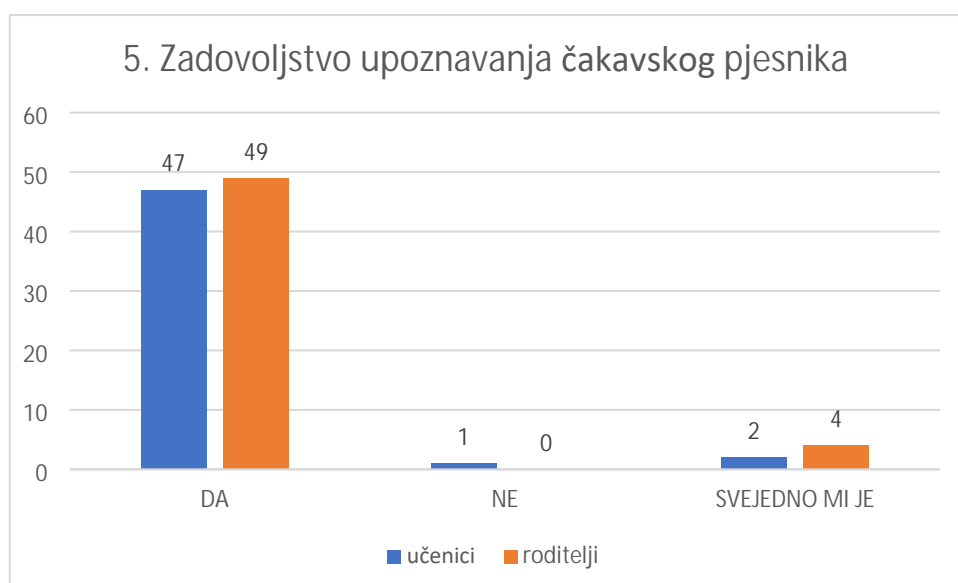
Rezultati pokazuju da veliki postotak roditelja (87%) smatra da govore kod kuće čakavske riječi, 9% njih izjasnilo se da ponekad govore dok 4% kaže da ne govore navedeno. S druge strane 48% učenika navelo je da govore, 30% ponekad govore, a 22% učenika ne

govore čakavske riječi kod kuće. Usporedbom navedenih podataka vidljivo je da se mišljenje roditelja ne poklapa s učeničkim navodima o učestalosti uporabe zavičajnoga govora. Roditelji u većem postotku smatraju da se njime služe u svakodnevnoj komunikaciji.



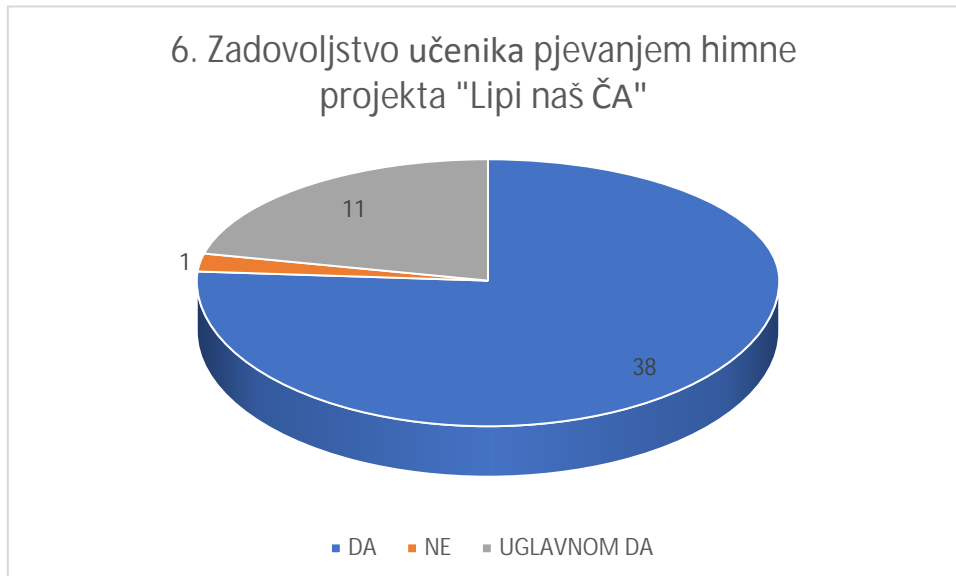
Slika 4. Prikaz zadovoljstva videokonferencijama s projektnim partnerima

Iznimnu vrijednost suradnje s projektnim partnerima putem videokonferencija prepoznali su i roditelji (100%) i učenici (86%). To pokazuje koliko su učenici obogaćeni razmjenom iskustava s učenicima drugih škola koje imaju iste motive i ciljeve. Roditelji su svojim odgovorima potvrdili da to svakako podržavaju i smatraju vrlo važnim dijelom projekta.



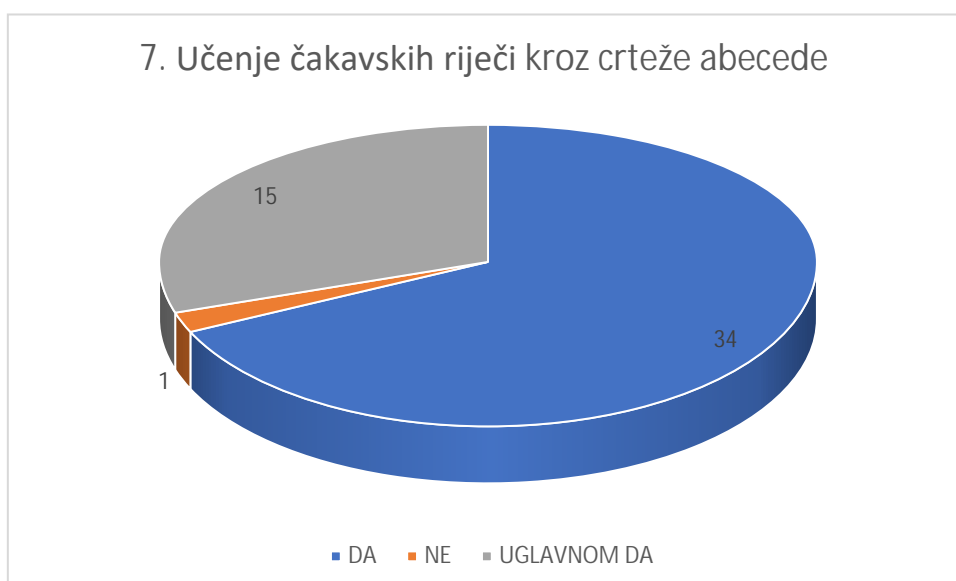
Slika 5. Prikaz zadovoljstva učenika i roditelja upoznavanjem čakavskog pjesnika

Učenici i roditelji u visokom postotku (više od 90%) ocijenili su vlastito zadovoljstvo upoznavanjem čakavskog pjesnika tijekom projekta. To potvrđuje koliko i jedni i drugi smatraju da je vrlo važno čuti izvornoga govornika te ostvariti mogućnost dvosmjerne komunikacije u kojoj učenici mogu saznati sve što ih zanima vezano uz pjesnikov život, rad i stvaralaštvo na zavičajnom govoru.



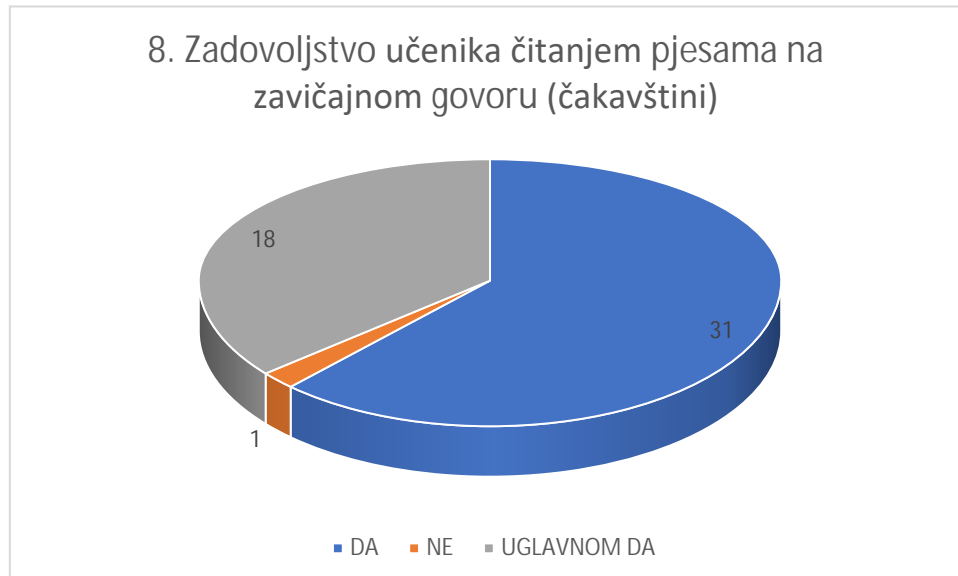
Slika 6. Prikaz zadovoljstva učenika pjevanjem himne projekta „Lipi naš ČA“

Ispitani učenici izrazito su zadovoljni učenjem i pjevanjem himne projekta „Lipi naš ČA“ što potvrđuje postotak od visokih 76% potpuno zadovoljnih i 22% uglavnom zadovoljnih učenika. To najbolje dokazuje koliko je vesela pjesmica na čakavici zblížila projektne partnere podižući svijest učenicima, a i učiteljima o važnosti njegovanja zavičajnoga govora kroz pjesmu i pokret. Na taj način stvoreno je ugodno ozračje koje je svima bilo poticaj za druženje i stvaranje na zavičajnom govoru.



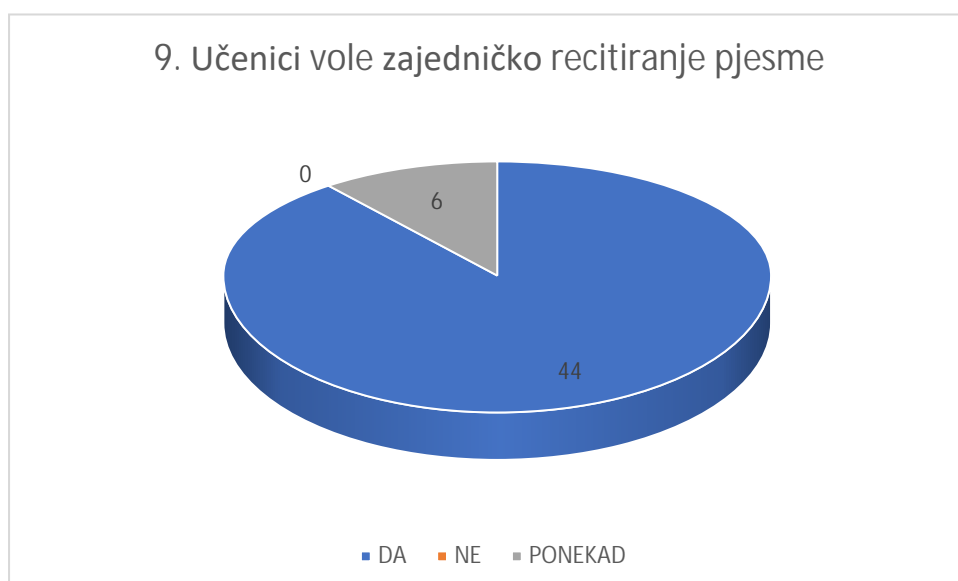
Slika 7. Prikaz učenja čakavskih riječi kroz crteže abecede

Učenici u visokom postotku (68%) navode da su uživali u učenju i istraživanju zavičajnih riječi i stvaranju crteža čakavske abecede. To je potvrda da im se sviđela korelacija istraživačkog rada i likovnog izražavanja putem koje su na jednostavan i zanimljiv način učili i bogatili čakavski rječnik.



Slika 8. Prikaz zadovoljstva učenika čitanjem pjesama na zavičajnom govoru (čakavštini)

Zadovoljstvo aktivnošću čitanja pjesama na zavičajnom govoru (čakavštini) iskazalo je u potpunosti i uglavnom 98% učenika. To govori s kolikom ljubavlju prilaze toj vrlo važnoj aktivnosti vođeni modelom čitanja svojih učiteljica koje su u njima potaknule želju za izražajnim čitanjem na zavičajnom govoru.



Slika 9. Prikaz koliko učenici vole zajedničko recitiranje pjesme

Zajedničko ili skupno recitiranje pjesme učenicima predstavlja zadovoljstvo što pokazuju i rezultati istraživanja. 88% njih izjasnilo se da vole zajedničko recitiranje pjesama, a ostalih 12% da navedeno vole ponekad dok onih koji to ne vole nije bilo, što dokazuje kako učenicima takva aktivnost predstavlja zadovoljstvo, ali i sigurnost u usmenom izražavanju.



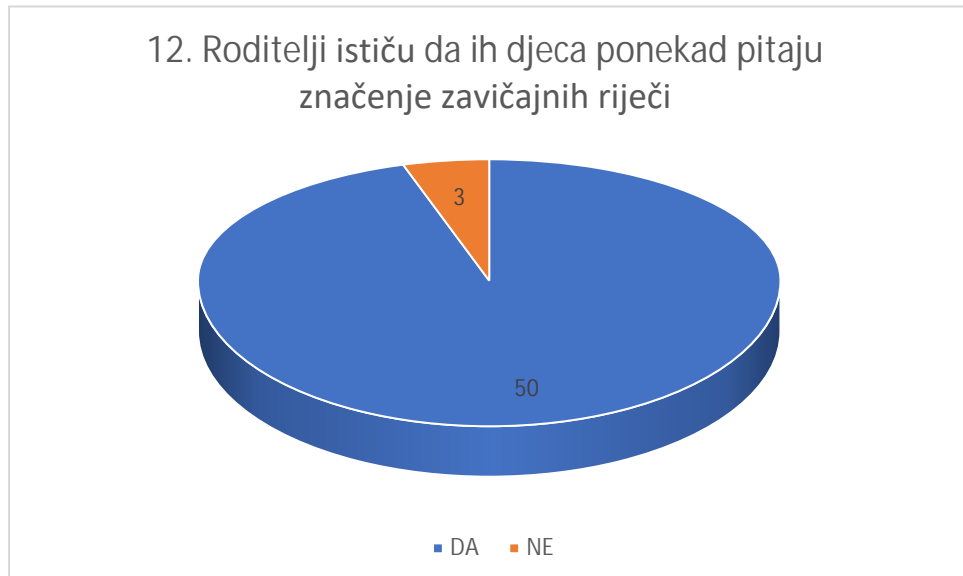
Slika 10. Prikaz koliko učenici žele i iduće šk. god. sudjelovati u eTwinning projektu „Čakavica u srcu“

Dobiveni rezultati obradovali su učiteljice obiju škola jer se 90% učenika izjasnilo da žele i u idućoj školskoj godini sudjelovati u eTwinning projektu „Čakavica u srcu“. To najbolje pokazuje njihovo zadovoljstvo s projektnim aktivnostima realiziranim tijekom cjelogodišnjeg projekta.



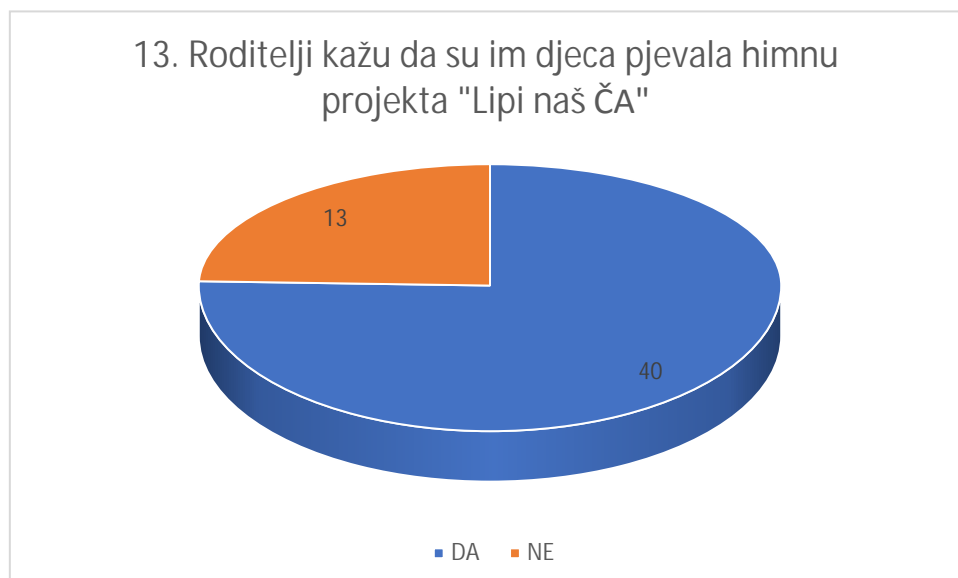
Slika 11. Prikaz koliko roditelji smatraju da djeca više koriste zavičajne riječi

Ohrabrujući podatak je da veliki postotak roditelja (79%) smatra da im djeca više govore zavičajne riječi kod kuće u odnosu na vrijeme prije sudjelovanja u eTwinning projektu „Čakavica u srcu“. Iz toga je vidljivo kako je sam projekt utjecao pozitivno na učenike i potaknuo ih da zavičajni govor koriste u neformalnim situacijama izvan škole.



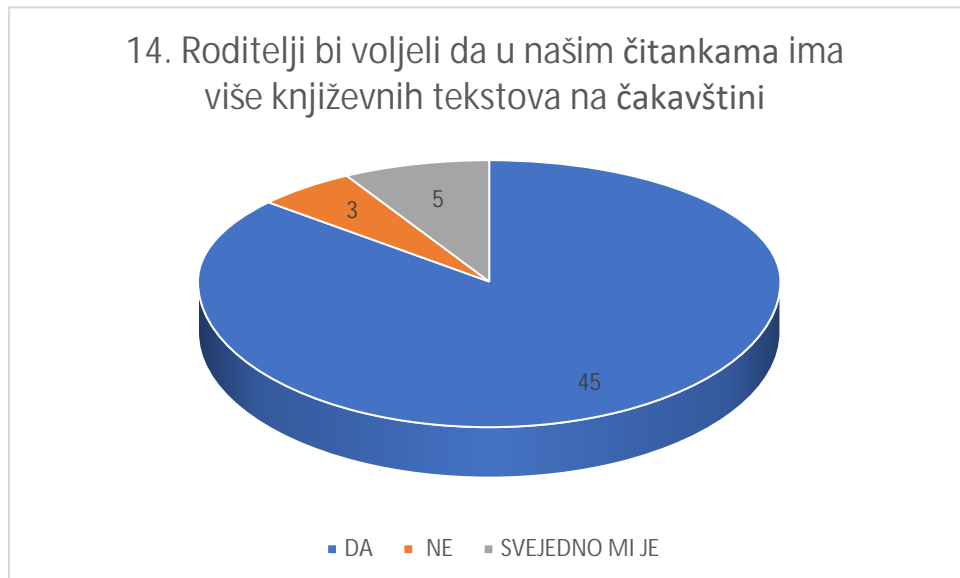
Slika 12. Prikaz koliko djeca pitaju roditelje za značenje zavičajnih riječi

Čak 94% roditelja ističe da ih djeca pitaju značenja pojedinih zavičajnih riječi. To najbolje pokazuje koliko su učenici zainteresirani za njihovu uporabu u svakodnevnom govoru kod kuće.



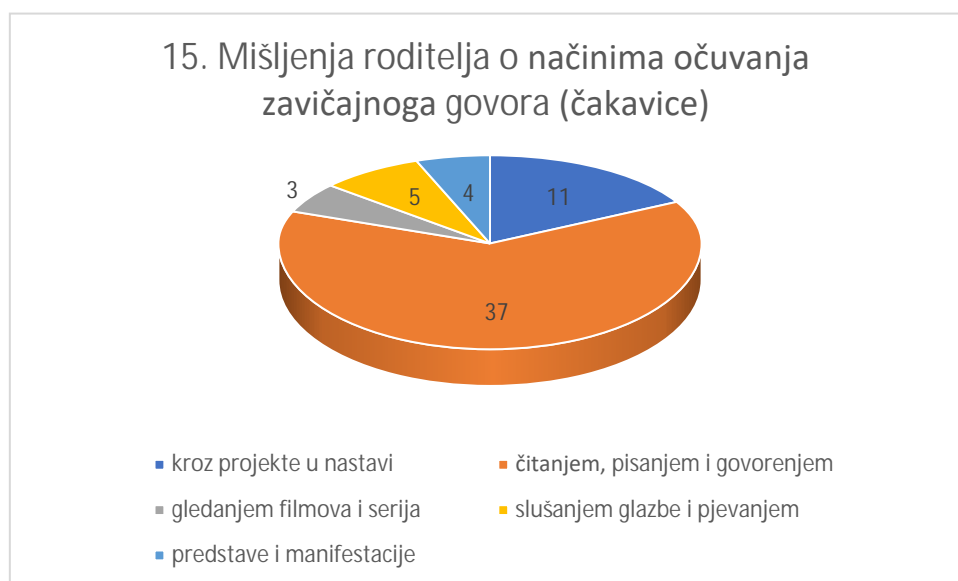
Slika 13. Prikaz koliko su učenici pjevali svojim roditeljima himnu projekta „Lipi naš ČA“

Manji postotak roditelja (25%) izjašnjava se da im djeca nisu pjevala himnu projekta „Lipi naš ČA“, a čak 75% njih tvrdi suprotno. To najbolje pokazuje koliko su učenici zadovoljni usvajanjem iste. Pokazali su želju podijeliti je sa svojim roditeljima da bi i oni bili upoznati s pjesmom i možda zapjevali zajedno s njima.



Slika 14. Prikaz koliko bi roditelji voljeli da u školskim čitankama ima više književnih tekstova na zavičajnom govoru (čakavštini)

Najveći broj roditelja (85%) voljelo bi da u školskim čitankama ima više književnih tekstova na zavičajnom govoru (čakavštini). To pokazuje da roditelji podržavaju usvajanje i njegovanje zavičajnoga govora u školi. Manji broj roditelja izjašnjava se da im je svejedno (9%), dok ima i onih koji smatraju da ih ne treba više od onoga što je već prisutno u školskim čitankama (6%).



Slika 14. Prikaz mišljenja roditelja o načinima očuvanja zavičajnoga govora (čakavice)

Veći broj roditelja (62%) smatra da se zavičajni govor može očuvati čitanjem čakavskih pjesama, poticanjem učenika na literarno stvaralaštvo i korištenjem čakavskih riječi u svakodnevnoj komunikaciji u školi i kod kuće. 18% njih kao najbolji primjer i način očuvanja navodi provođenje projekata u nastavi, a kao primjer ističe bogatstvo i kvalitetu projekta „Čakavica u srcu“. Ostali roditelji kao način očuvanja navode slušanje glazbe i pjevanje zavičajnih pjesama (8%), zatim sudjelovanje učenika na predstavama i manifestacijama na kojima se izvode točke na čakavici (7%) te gledanje filmova i serija čakavske tematike (5%).

Zaključak

Rezultati istraživanja u potpunosti su potvrdili postavljene pretpostavke. Učenici i roditelji izuzetno su zadovoljni provedbom i aktivnostima cjelogodišnjeg eTwinning projekta „Čakavica u srcu“. Svidjela im se suradnja putem videokonferencija s projektnim partnerima, susret s čakavskim pjesnikom, pjevanje himne projekta „Lipi naš ČA“, čitanje i zorno recitiranje pjesama te izrada slovarice zavičajnih riječi.

Pretpostavka o tome da su učenici tijekom projekta usvojili puno zavičajnih riječi također je u potpunosti potvrđena. Dokazi za to su odgovori roditelja koji su primijetili da im djeca više govore zavičajne riječi kod kuće u odnosu na period prije sudjelovanja u eTwinning projektu „Čakavica u srcu“. Također ističu da ih djeca pitaju značenja pojedinih zavičajnih riječi što pokazuje veći interes za njihovu uporabu.

Najviše od svega učiteljice veseli potvrda pretpostavke da gotovo svi ispitani učenici žele sudjelovati u projektu i iduće školske godine.

Projekt „Čakavica u srcu“ obogatio je mnoštvom raznovrsnih aktivnosti sve projektne partnere, učenike, učitelje, a i roditelje. Iz učionica se orila vesela pjesma, smijeh, radost i „zvonila lipa čakavska besida“ prilikom spajanja putem videokonferencija. Ljepota projekta i jest u tome što je spoj tradicionalnog i modernog, stvarnog i digitalnog, korištenjem brojnih alata i kvizova. Sve navedeno poslužilo je da ovo postane jedna lijepa projektna čarolija koja pridonosi očuvanju zavičajne baštine kao najvećeg kulturnog i tradicijskog blaga sačuvanog za buduće generacije.